

STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA OBCHODU A SLUŽIEB
Ul. P. Jilemnického 24, 912 50 TRENČÍN

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Názov:

Podnikanie a služby

študijný odbor

6403 L podnikanie v remeslách a službách

Obsah

Časť I.	3
1 ÚVODNÉ IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE	3
2 CIELE A POSLANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA	5
2.1 Princípy výchovy a vzdelávania:.....	5
2.2 Ciele výchovy a vzdelávania.....	5
2.3 Ciele školy v systéme výchovy a vzdelávania	6
2.4 Strategický cieľ - Premena tradičnej školy na modernú.....	7
2.5 Charakteristika školy.....	8
2.6 Kľúčové kompetencie	8
3 ORGANIZAČNÉ PODMIENKY	12
3.1 Formy výchovy a vzdelávania.....	12
3.2 Formy praktického vyučovania	12
3.3 Dištančné vzdelávanie.....	12
3.4 Vzdelávanie cudzincov	13
4 OSOBITOSTI A PODMIENKY VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO ZDRAVOTNÝM ZNEVÝHODNENÍM A ŽIAKOV S NADANÍM V SÚLADE S PRINCÍPMI INKLUZÍVNEHO VZDELÁVANIA	14
4.1 Inkluzívne vzdelávanie.....	14
4.2 Podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP)	15
4.3 Podporné opatrenia.....	16
4.4 Zásady hodnotenia žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	17
5 CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	18
5.1 Základné údaje	18
5.2 Zdravotné požiadavky na uchádzača.....	18
6 PROFIL ABSOLVENTA	20
6.1 Všeobecná charakteristika absolventa	20
7 RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN PRE 4-ROČNÉ ŠTUDIJNÉ ODBORY	21
7.1 Rámcový učebný plán pre 2-ročné nadstavbové študijné odbory (L):	21
7.2 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné nadstavbové študijné odbory (L):	22
7.3 Učebný plán pre 2-ročné nadstavbové študijné odbory (L), platný od školského roku 2024/2025.....	24
7.4 Poznámky k učebnému plánu pre študijný odbor 6403 L podnikanie v remeslách a službách.....	26
7.5 Tab. vzťahu kľúčových kompetencií k obsahu vzdelávania 6403 L podnikanie v remeslách a službách... ..	28

Časť I.

1 ÚVODNÉ IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola obchodu a služieb Ul. P. Jilemnického 24, 912 50 Trenčín
Názov školského vzdelávacieho programu	Podnikanie a služby
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby II
Kód a názov študijného odboru	6403 L podnikanie v remeslách a službách
Úroveň slovenského kvalifikačného rámca/Európskeho kvalifikačného rámca	SKKR/EQF 4
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 454
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna
Dátum schválenia ŠkVP	3. september 2024
Miesto vydania	SOŠ OaS, Ul. P. Jilemnického 24, Trenčín
Platnosť ŠkVP	01. september 2024 začínajúc prvým ročníkom

Kontakty pre komunikáciu so školou:

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón	e-mail
RNDr. Katarína Križková	Riaditeľka školy	032 65 097 10	katarina.krizkova@sosostn.sk
Ing. Milena Mjartanová	Zástupkyňa RŠ pre teoretické vyučovanie	032 65 097 15	milena.mjartanova@sosostn.sk
Ing. Beata Jalovičiarová	Zástupkyňa RŠ pre teoretické vyučovanie	032 65 097 14	beata.jalovicarova@sosostn.sk
Bc. Ivona Kopuncová	Zástupkyňa RŠ pre praktické vyučovanie	0312 65097 16	ivona.kopuncova@sosostn.sk
Ing. Janka Balajová	Zástupkyňa RŠ pre TEČ	032 65 097 13	janka.balajova@sosostn.sk
Martina Lauková	Personalistka	032 65 097 17	info.jilemak@sosostn.sk
Mgr. Adriana Fenciková	Školský psychológ	032 65 097 21	adriana.fencikova@sosostn.sk
Ing. Marta Takáčová	Výchovná poradkyňa	032 65 097 46	marta.takacova@sosostn.sk
Mgr. Jarmila Strechová	Školský špeciálny pedagóg	032 65 097 20	jarmila.strechova@sosostn.sk

Ústredňa: 032 / 65 097 11

Fax: 032 / 65 097 25

<http://www.sosostn.sk>

Zriaďovateľ:

Trenčiansky samosprávny kraj
K dolnej stanici 7282/20A
911 01 Trenčín
Tel.: 032 7411 111
e-mail: tsk@tsk.sk

RNDr. Katarína Križková
riaditeľka školy

Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu:

Platnosť ŠkVP, dátum	Revidovanie ŠkVP, dátum	Záznam o inovácií, zmenách, úpravách a pod.
01. 09. 2024		
	máj 2024	Zmeny <ul style="list-style-type: none"> • Aktualizácia predmetov vo vzdelávacej oblasti Človek a príroda v podkapitole 3.9 Rámcový učebný plán pre 2-ročné nadstavbové študijné odbory (L) na s. 23 • Aktualizácia poznámky c) a vloženie nových poznámok d) a p) v podkapitole 3.10 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné nadstavbové študijné odbory (L) na s. 24

2 CIELE A POSLANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Pre absolventa strednej odbornej školy je najdôležitejšia pripravenosť na celoživotnú zamestnanosť a celoživotné vzdelávanie.

Poslaním Strednej odbornej školy obchodu a služieb je nielen odovzdávať vedomosti a pripravovať žiakov na povolanie a získanie prvej kvalifikácie, ale aj formovať u mladých ľudí ich postoje, viesť ich k dodržiavaniu etických a ľudských princípov. Škola je otvorenou inštitúciou pre rodičov, sociálnych partnerov a širokú verejnosť s ponukou rôznej vzdelávacej a spoločenskej činnosti.

2.1 Princípy výchovy a vzdelávania:

Výchova a vzdelávanie podľa školského zákona sú založené na princípoch

- bezplatnosti vzdelania v strednej škole, ktorá je štátnou školou,
- rovnoprávnosti prístupu k výchove a vzdelávaniu so zohľadnením výchovno-vzdelávacích potrieb jednotlivca a jeho spoluzodpovednosti za svoje vzdelávanie,
- inkluzívneho vzdelávania,
- zákazu všetkých foriem diskriminácie a obzvlášť segregácie,
- rovnocennosti a neoddeliteľnosti výchovy a vzdelávania vo výchovno-vzdelávacom procese,
- celoživotného vzdelávania,
- výchovného poradenstva,
- slobodnej voľby vzdelávania s prihliadnutím na očakávania a predpoklady žiakov v súlade s možnosťami výchovno-vzdelávacej sústavy,
- zdokonaľovania procesu výchovy a vzdelávania podľa výsledkov dosiahnutých v oblasti vedy, výskumu a vývoja,
- prípravy na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami a náboženskej tolerancie,
- kontroly a hodnotenia kvality výchovy a vzdelávania a kvality výchovno-vzdelávacej sústavy,
- integrácie výchovno-vzdelávacej sústavy Slovenskej republiky do európskeho vzdelávacieho priestoru so zreteľom na vlastné skúsenosti a tradície,
- posilnenie výchovnej stránky výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom všetkých vyučovacích predmetov, ale aj špecifickými výchovnými zamestnaniami zameranými na rozvoj citov a emócií, motivácie a záujmov, socializácie a komunikácie, na sebakontrolu a sebariadenie, na mravné hodnoty a tvorivosť,
- vyváženého rozvoja všetkých stránok osobnosti žiaka v školskom vzdelávaní,
- zákazu poskytovania alebo sprístupňovania informácií alebo zneužívania informačných prostriedkov, ktoré by mohli viesť k narušovaniu mravnosti alebo k podnecovaniu k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti alebo k ďalším formám intolerancie,
- rovnoprávnosti postavenia škôl a školských zariadení bez rozdielu zriaďovateľa,
- rovnocennosti vzdelania získaného v štátnych školách, v školách zriadených štátom uznanou cirkvou alebo náboženskou spoločnosťou a v školách zriadených inou fyzickou osobou alebo právnickou osobou,
- zákazu používania všetkých foriem telesných trestov a sankcií vo výchove a vzdelávaní.

2.2 Ciele výchovy a vzdelávania

- poskytnúť žiakom všeobecný a odborný vzdelanostný základ vychádzajúci zo systematického, vyváženého výberu informácií a poznatkov z oblasti ekonomiky, financií a administratívy, obchodu a služieb, spoločenských a prírodných vied a príslušného odboru,

- získať kompetencie najmä v oblasti komunikačných schopností, ústnych spôsobilostí a písomných spôsobilostí, využívania digitálnych technológií, komunikácie v štátnom jazyku, cudzom jazyku,
- získať kompetencie najmä v oblasti prírodných vied, humanitných vied, technických vied, matematickej gramotnosti, finančnej gramotnosti, čitateľskej gramotnosti, pohybu a zdravia, kompetencie k celoživotnému učeniu, sociálne kompetencie, občianske kompetencie a podnikateľské schopnosti,
- ovládať anglický jazyk a aspoň jeden ďalší cudzí jazyk a vedieť ich používať,
- viesť žiakov k rozvíjaniu pohybových schopností a aplikácii pohybových zručností,
- naučiť žiakov zaraďovať získané informácie a poznatky do zmysluplného kontextu v nadväznosti na ďalšie vzdelávanie alebo uplatnenie na trhu práce,
- prehľbiť u žiakov abstraktné a logické myslenie s dôrazom na pochopenie kauzálnych, funkčných a vývinových vzťahov medzi javmi a procesmi,
- naučiť žiakov samostatne identifikovať, analyzovať a riešiť problémy, úlohy, realizovať skúmanie a vyvodzovať logické závery,
- rozvíjať manuálne zručnosti, tvorivé, psychomotorické schopnosti, aktuálne poznatky a pracovať s nimi v oblastiach súvisiacich s nadväzujúcim vzdelávaním alebo na trhu práce,
- viesť žiakov ku kritickému mysleniu s uplatnením mnohostranného pohľadu pri riešení úloh,
- poskytnúť žiakom možnosti pre optimálny výber ďalšieho vzdelávania/pracovného zaradenia podľa ich schopností, záujmov a potrieb spoločnosti,
- posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre,
- získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd¹ ako aj úctu k zákonu a osobitne vzťah k prevencii a zamedzeniu vzniku a šírenia kriminality a inej protispoločenskej činnosti,
- pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami a náboženskej tolerancie,
- naučiť sa rozvíjať a kultivovať osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,
- naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie vrátane zdravej výživy a životné prostredie a rešpektovať všeludské etické hodnoty,
- prehľbiť u žiakov sociálne kompetencie, osobitne schopnosť kultivovane komunikovať, racionálne argumentovať a efektívne spolupracovať v rôznych skupinách,
- viesť žiakov k uvedomeniu si potreby celoživotnej starostlivosti o svoje duševné a fyzické zdravie, osvojenie si teoretických vedomostí a praktických zručností súvisiacich so zdravým životným štýlom,
- viesť žiakov k bezpečnosti a ochrane zdravia, hygieny práce a požiarnej ochrane,
- motivovať žiakov k tomu, aby sa zaujímali o svet a ľudí okolo seba, aby boli aktívni pri ochrane ľudských a kultúrnych hodnôt, životného prostredia a života na Zemi,
- viesť žiakov k tomu, aby si uvedomili globálnu previazanosť udalostí, vývoja i problémov na miestnej, regionálnej, národnej i svetovej úrovni,
- získať všetky informácie o právach dieťaťa a spôsobilosť na ich uplatňovanie.

2.3 Ciele školy v systéme výchovy a vzdelávania

- rozvíjať sebavedomie a pocit osobnej zodpovednosti učiacich sa,
- podporovať sebaúctu, rešpekt k druhým a uznanie rozmanitosti,
- pripraviť učiacich sa žiť bezpečný a zdravý život,
- posilňovať účasť žiakov na dianí v škole a v komunite v úlohe aktívnych a zodpovedných občanov na miestnej, národnej a globálnej úrovni,

- posilňovať pozitívne postoje k princípom neudržateľného rozvoja a globálneho občianstva,
- pripraviť učiacich sa na výzvy, voľby a zodpovedné plnenie úloh v práci a v živote v dospelosti,
- naučiť sa aplikovať do všetkých aspektov života kritické myslenie vo vzťahu k ľudským právam, hodnotovej výchove a mediálnej výchove,
- naučiť sa bezpečnému správaniu na internete, vychádzajúc z aspektov kyberbezpečnosti.

Poslaním, cieľom našej výchovy je pomôcť vychovávanému získať tie osobnostné vlastnosti, ktoré mu umožnia žiť samostatne a sociálne zodpovedne, teda schopnosť obstáť v živote.

2.4 Strategický cieľ - Premena tradičnej školy na modernú

Prepojenie vzdelávacieho procesu so získaním praktických skúseností žiakov v praxi

- rozšíriť spoluprácu s podnikateľskými subjektmi regiónu,
- aktualizovať plán výkonov na každý nový školský rok v závislosti od potrieb trhu práce,
- rozvíjať a podporovať systém duálneho vzdelávania.

Podpora osobnosti, talentu a záujmu všetkých žiakov

- viesť všetkých žiakov k práci v tíme na vyučovaní, pri príprave triednych a celoškolských aktivít,
- prehlbovať záujem žiakov o dianie v škole v spolupráci so Školským parlamentom pri realizácii celoškolských aktivít,
- podporovať organizovanie odborných exkurzií – tzv. zážitkové vzdelávanie, besedy s úspešnými absolventmi školy,
- organizovať výchovné aktivity na prevenciu šikanovania, prevenciu kriminality, aktivity so zameraním na protidrogovú výchovu, aktivity so zameraním na zdravý životný štýl,
- pracovať so žiakmi so sociálne znevýhodneného prostredia, so žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- podporovať mimoškolské aktivity žiakov a krúžkovú činnosť,
- postupne každoročne znižovať neodôvodnenú absenciu žiakov v spolupráci s rodičmi
- propagovať činnosť školskej jedálne ako najzdravšej alternatívy stravovania žiakov a zapojiť žiakov do niektorého z programov Skutočne zdravá škola.

Posilnenie úlohy a motivácie zamestnancov školy

- vytvárať podmienky pre kvalitnú prácu všetkých zamestnancov zavedením wifi siete do všetkých kabinetov,
- pravidelne organizovať gremiálne porady riaditeľky školy, vytvoriť priestor pre participáciu riadenia nižšieho manažmentu školy (vedúci PK, koordinátori),
- podporovať vzdelávanie zamestnancov školy a ich odborný rast.

Podpora marketingu školy

- pravidelne počas školského roka aktualizovať web stránku školy s cieľom poskytovania súhrnných informácií o škole,
- každoročne organizovať Deň otvorených dverí pre záujemcov o štúdium na našej škole ale aj pre verejnosť,
- propagovať školu na verejnosti, v masmédiách a v tlači,
- oživiť kultúrno-spoločenský život školy,
- zapojiť zamestnancov do propagácie školy, ktorá je najlepším marketingovým nástrojom.

Rozvoj materiálovo-technického zabezpečenie školy

- podieľať sa na *vylepšení* materiálnych podmienok školy, pokračovať v rekonštrukcii objektov školy a modernizácii učební,
- podieľať sa na estetizácii prostredia školy, okolia školy.

2.5 Charakteristika školy

Naša škola je moderným typom strednej školy, ktorá pomocou školských vzdelávacích programov pripravuje odborných a kvalifikovaných absolventov v oblasti odborných činností hotelierstva, gastronómie, ekonomiky, obchodu, bezpečnosti práce, cestovného ruchu a služieb, ďalej v oblasti kozmetik, kaderník, cukrár, čašník, kuchár a skladový operátor.

Centrum školy sa nachádza na Ul. P. Jilemnického 24 Trenčín. Škola sídli v dvojposchodovej budove s tromi pavilónmi a prislúchajúcimi účelovými budovami. Pre praktickú prípravu využívajú žiaci školy na vzdelávanie od januára 2024 zrekonštruované školské zariadenie Gastrocentrum, kde sú odborné učebne, prevádzky - reštaurácia, kaviareň, cukráreň a kongresové centrum.

Stredná odborná škola obchodu a služieb má veľmi dobré postavenie v regióne mesta Trenčín a jeho okolí. Škola má tiež veľmi bohatú a úspešnú históriu siahajúcu až do roku 1884. Po celý čas svojho fungovania škola mala dôveru študentov, rodičov, zamestnávateľov a ostatnej verejnosti.

V súčasnosti škola pripravuje žiakov

- v hotelových a gastronomických odboroch,
- v kozmetických a kadernických službách,
- v ekonomicky zameraných odboroch,
- v technických odboroch,

a to v trojročných učebných odboroch, štvorročných študijných odboroch a päťročných študijných odboroch riadneho denného štúdia a v nadväzujúcich formách vzdelávania a prípravy (dvojiročné denné nadstavbové a skrátené štúdium).

2.6 Kľúčové kompetencie

Kľúčové kompetencie sú tie, ktoré potrebujú všetci ľudia na svoje osobné naplnenie a rozvoj, zamestnateľnosť, sociálne začlenenie, udržateľný životný štýl, úspešný život v spoločnosti, ktorá žije v mieri, pre riadenie života so zodpovedným prístupom ku zdraviu a aktívne občianstvo.

Všetky kľúčové kompetencie sa považujú za rovnako dôležité. Každá z nich prispieva k úspešnému životu v spoločnosti. Kompetencie možno využívať v mnohých rôznych súvislostiach a rozličných kombináciách. Prekrývajú sa a nadväzujú na seba; aspekty, ktoré sú podstatné v jednej oblasti, zvyčajne podporujú kompetencie aj v ďalšej oblasti. V súlade s Odporúčaním rady z 22. mája 2018 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie má absolvent úplného stredného odborného vzdelávania v rámci teoretického a praktického vyučovania nadobudnúť schopnosť rozvíjať tieto kľúčové kompetencie v nasledujúcich opisoch:

a) Gramotnosť

je schopnosť identifikovať, pochopiť, tvoriť a interpretovať koncepty, pocity, fakty a názory ústnou aj písomnou formou pomocou vizuálnych, zvukových a digitálnych materiálov Štátny vzdelávací program pre stredné odborné školy, skupiny odborov vzdelávania 62 Ekonomické vedy, 63 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby II 11 v rozličných odboroch a kontextoch. Zahŕňa schopnosť efektívne komunikovať a nadväzovať kontakty s ostatnými.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť akémukoľvek počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;
- porozumieť obsahu a významu vecného textu (vrátane tabuliek, grafov, nákresov a schém), vyhľadať explicitne a implicitne vyjadrené informácie a spojiť ich do ucelenej informácie;
- identifikovať v texte logické, časové a príčinnno-následné súvislosti;

- uplatniť základy kritického čítania, t. j. vie vnímať väčšinu problémov nastolených textom a identifikuje explicitné chyby a protirečenia, ktoré sa v texte nachádzajú;
- vyjadriť súvislé a logicky usporiadané ústne prejavy s rôznym cieľom pre špecifické publikum na témy, ktoré sú blízke jeho osobným a odborným záujmom;
- sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť;
- bez prípravy začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na akúkoľvek jemu blízku všeobecnú a odbornú tému;
- aktívne zapojiť do diskusie, svoj prejav formuluje zrozumiteľne a pokojne; dokáže sa pohotovo zorientovať v komunikačnej situácii a jasne reagovať zrozumiteľnou odpoveďou alebo otázkou;
- dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie, dokáže komunikačnej situácii vhodne prispôbiť stratégiu, charakter a tón komunikácie;
- vytvoriť štruktúrovaný a kompozične zrozumiteľný text, ktorý mu je blízky témou alebo odbornosťou;
- pri tvorbe textu uplatniť logické, časové a príčinnno-následné súvislosti textu a požiadavky slovosledu v súlade s komunikačnou situáciou.

b) Viacjazyčnosť

je kompetencia, ktorá vymedzuje schopnosť používať rozličné jazyky na vhodnú a účinnú komunikáciu v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí. Ide o schopnosti sprostredkovať informácie medzi rôznymi jazykmi a médiami. Pokiaľ je to vhodné, môže zahŕňať zachovanie a ďalší rozvoj kompetencií v materinskom jazyku, ako aj osvojenie si úradného jazyka (jazykov) danej krajiny.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- pochopiť hlavné body jasnej štandardnej reči o známych veciach, s ktorými sa pravidelne stretáva vo svojom živote. Rozumie zmyslu mnohých rozhlasových alebo televíznych programov o aktuálnych udalostiach a témach osobného či odborného záujmu, keď je prejav relatívne pomalý a jasný;
- porozumieť textom, ktoré pozostávajú zo slovnej zásoby často používanej v každodennom živote alebo ktoré sa vzťahujú na jeho prácu;
- zvládnuť väčšinu situácií, ktoré sa môžu vyskytnúť počas cestovania v oblasti, kde sa hovorí daným cudzím jazykom. Dokáže nepripravený vstúpiť do konverzácie na témy, ktoré sú známe, ktoré ho osobne zaujímajú, alebo ktoré sa týkajú osobného každodenného života;
- spojiť slovné spojenia jednoduchým spôsobom tak, aby opísal skúsenosti a udalosti, vlastné sny, nádeje a ambície. Stručne dokáže uviesť dôvody a vysvetlenia názorov a plánov, vyrozprávať príbeh alebo zápletku knihy či filmu a opísať vlastné reakcie;
- napísať jednoduchý súvislý text na témy, ktoré sú mu známe alebo ho osobne zaujímajú, alebo napríklad aj e-maily opisujúce jeho skúsenosti a dojmy.

c) Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve

matematická kompetencia je schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie a porozumenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách. Kompetencia vo vede sa vzťahuje na schopnosť vysvetliť prírodné javy pomocou základných vedomostí a metodiky vrátane pozorovania a experimentovania s cieľom klásť otázky a odvodiť závery podložené dôkazmi. Kompetencie v technológii a inžinierstve sa chápu ako uplatňovanie daných vedomostí a metodiky ako odpovedí na vnímané ľudské túžby a potreby. Kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve zahŕňa porozumenie zmenám spôsobeným ľudskou činnosťou a zodpovednosti občana ako jednotlivca.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- efektívne aplikovať matematické princípy a postupy v rámci svojho odboru;

- komunikovať v matematickom jazyku a používať vhodné pomôcky vrátane štatistických údajov a grafov;
- chápať vedu ako proces bádania rôznymi metódami vrátane pozorovania a riadených experimentov, logicky a racionálne myslieť pri overovaní hypotéz;
- aktívne zaujímať o etické otázky a podporu bezpečnosti a environmentálnej udržateľnosti, najmä pokiaľ ide o vedecko-technický pokrok v súvislosti s jednotlivcom, rodinou, komunitou a celosvetovými otázkami.

d) Digitálna kompetencia

zahrňa sebaisté, kritické a zodpovedné využívanie digitálnych technológií na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti, ako aj interakciu s digitálnymi technológiami. Zahŕňa informačnú a dátovú gramotnosť, komunikáciu a spoluprácu, mediálnu gramotnosť, tvorbu digitálneho obsahu, bezpečnosť, otázky súvisiace s duševným vlastníctvom, riešenie problémov a kritické myslenie.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- používať digitálne technológie na podporu svojho aktívneho občianstva a sociálneho začlenenia, spoluprácu s ostatnými a kreativnosť pri dosahovaní osobných, sociálnych alebo obchodných cieľov s uvedomením si príležitosti, obmedzení, vplyvov a rizík, ktoré predstavujú;
- kriticky pristupovať k platnosti, spoľahlivosti a vplyvu informácií a údajov dostupných vďaka digitálnym prostriedkom a poznať právne a etické zásady súvisiace s prácou s digitálnymi technológiami;
- chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať softvéry, zariadenia, umelú inteligenciu alebo roboty a efektívne s nimi pracovať;
- chápať všeobecné zásady, mechanizmy a logiku vyvíjajúcich sa digitálnych technológií a poznať základné funkcie a spôsoby použitia rôznych zariadení, softvérov a sietí.

e) Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

je schopnosť uvažovať o vlastnej osobnosti, efektívne riadiť čas a informácie, konštruktívne spolupracovať s ostatnými a riadiť vlastné vzdelávanie a kariéru. Zahŕňa schopnosť zvládnuť zložité situácie, učiť sa, zachovať si fyzické aj duševné zdravie a dbať o svoje zdravie a viesť život zameraný na budúcnosť, byť empatický a zvládať konflikty v inkluzívnom a podporujúcom prostredí.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- starať o svoj fyzický a duševný rozvoj, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí;
- kriticky uvažovať o svojich vlastných predsudkoch a stereotypoch a o tom, čo sa za nimi skrýva;
- preukázať istotu vo svojej schopnosti zvládnuť výzvy v živote;
- dôsledne dodržiavať svoje záväzky voči iným;
- pri práci podporovať druhých aj napriek rozdielnym názorom;
- identifikovať zdroje učenia sa, vybrať najspoľahlivejšie zdroje informácií alebo uskutočniť zodpovedný výber z existujúcich možností;
- dokáže použiť explicitné a definovateľné kritériá, princípy alebo hodnoty pri tvorbe úsudkov.

f) Občianska kompetencia

je schopnosť konať ako zodpovedný občan a v plnej miere sa zúčastňovať na občianskom a sociálnom živote, a to opierajúc sa o znalosť sociálnych, hospodárskych, právnych a politických konceptov a štruktúr, ako aj o chápanie celosvetového vývoja a udržateľnosti.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- rešpektovať ľudí, ktorí majú odlišné názory v oblasti politiky a vierovyznania;
- vykonávať povinnosti aktívneho občana na miestnej, národnej alebo globálnej úrovni;
- porozumieť rôznym spôsobom, akými občania môžu ovplyvňovať politiku;

- kriticky uvažovať o vplyve propagandy na život jednotlivca, spoločnosti a vývoj súčasného sveta;
- dokáže zhodnotiť vplyv spoločnosti na svet prírody, napríklad z hľadiska rastu a vývoja populácie, spotreby prírodných zdrojov.

g) Podnikateľská kompetencia

sa vzťahuje na schopnosť využívať príležitosti a myšlienky a meniť ich na hodnoty pre ostatných. Je založená na tvorivosti, kritickom myslení a riešení problémov, iniciatívnosti, vytrvalosti, ako aj schopnosti spolupracovať s cieľom plánovať a riadiť projekty s kultúrnou, sociálnou alebo finančnou hodnotou.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- opísať a pochopiť prístupy k plánovaniu a riadeniu projektov;
- uvedomiť etické zásady a výzvy udržateľného rozvoja;
- chápať sociálne a hospodárske príležitosti a výzvy, ktorým čelí zamestnávateľ, organizácia či spoločnosť.

h) Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu

zahŕňa chápanie a rešpektovanie toho, ako sa myšlienky a význam kreatívne vyjadrujú a šíria v rôznych kultúrach a prostredníctvom rôznych druhov umenia a iných kultúrnych foriem. Zahŕňa rozvoj a vyjadrovanie vlastných názorov a schopnosť identifikovať svoje miesto alebo úlohu v spoločnosti rôznymi spôsobmi a v rôznych kontextoch.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- vyhľadávať možnosti spoznať iné kultúry s cieľom spoznať tradície a iný pohľad na svet;
- zaujať otvorený postoj a rešpekt k rôznorodosti kultúrneho prejavu, ako aj etický a zodpovedný prístup k intelektuálnemu a kultúrnemu vlastníctvu;
- poznať miestnu, národnú, regionálnu, európsku a globálnu kultúru a jej prejavy vrátane jazyka, dedičstva a tradícií či kultúrnych produktov a porozumieť tomu, ako sa tieto prejavy môžu navzájom ovplyvňovať a ako môžu ovplyvňovať názory jednotlivca.

3 ORGANIZAČNÉ PODMIENKY

3.1 Formy výchovy a vzdelávania

Organizácia výchovy a vzdelávania v teoretickom a praktickom vyučovaní sa uskutočňuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre realizáciu ŠVP a ŠkVP platí zákon a príslušné vykonávacie predpisy. Výchova a vzdelávanie sa organizuje dennou formou.

V študijnom odbore 6403 L podnikanie v remeslách a službách je odborná príprava teoretických a praktických vedomostí a zručností zameraná na oblasť vzdelávania podľa absolvovaného učebného odboru, v ktorom žiak získal výučný list, podľa špecializácie: prevádzka v remeslách a spoločné stravovanie.

Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov v strednej odbornej škole sú exkurzie, kurzy a školské výlety.

Vzhľadom na požadované vedomosti a zručnosti škola realizuje pre žiakov odborné exkurzie: v prvom ročníku dve tematické exkurzie - jednu zo všeobecno-vzdelávacích a jednu z odborných predmetov, v druhom ročníku dve komplexné exkurzie.

V oblasti vzdelávania v špecializácii spoločné stravovanie škola realizuje pre žiakov aj tieto vzdelávacie aktivity: baristický kurz v trvaní 3 dni po 6 hodín, barmanský kurz v trvaní 4 dni po 6 hodín, someliersky kurz v trvaní 3 dni po 6 hodín. Odborné kurzy sú organizované profesionálnymi asociáciami, ktoré garantujú odbornú úroveň lektorov. Po úspešnom absolvovaní kurzu žiaci získavajú certifikát.

3.2 Formy praktického vyučovania

Praktické vyučovanie žiaka v študijnom odbore 6403 L podnikanie v remeslách a službách sa vykonáva formou odbornej praxe a praktických cvičení.

Odborná prax sa organizuje ako blok predmetov. V špecializácii prevádzka v remeslách: manažérske zručnosti, remeselné zručnosti, praktická korešpondencia, praktické účtovníctvo. V špecializácii spoločné stravovanie: manažérske zručnosti, spoločné stravovanie, praktická korešpondencia a praktické účtovníctvo. Odborná prax sa realizuje v odborných učebniach v škole. Súčasťou predmetu odborná prax je prax organizovaná súvisle, ktorú žiaci absolvujú počas štúdia v 1. a 2. ročníku v rozsahu 10 pracovných dní, 7 hodín za deň.

Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania škola vytvára podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou cvičení v odborných učebniach. Praktické cvičenia sa realizujú v predmete cvičenia z ekonomiky, ktorý sa vyučuje v 1. a 2. ročníku.

Na odbornej praxi a praktických cvičeniach sa žiaci delia do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa platných predpisov. Počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi platnou legislatívou.

3.3 Dištančné vzdelávanie

Pokiaľ sa v škole uskutoční dištančná forma štúdia podľa § 54 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, škola stanovila pravidlá dištančného vzdelávania

Pri prechode na dištančné vzdelávanie sa vyučovanie neprerušuje, ale mení formu. Všetky povinnosti pre vyučujúcich, žiakov a rodičov týkajúce sa ich účasti a aktivity na vyučovaní zostávajú nezmenené.

O prechode na dištančné vzdelávanie je oboznámený každý učiteľ, žiak a zákonní zástupcovia žiakov, akým spôsobom bude prebiehať výučba. Riaditeľ školy rozhodne aktuálne o platforme, ktorá sa bude pri elektronickej komunikácii používať.

Pri dištančnom vzdelávaní sa môže používať kombinovaná forma prezenčného a dištančného vzdelávania podľa prijatého modelu v určenom časovom intervale v danej situácii, pri vyučovaní s obmedzeným počtom žiakov v triede a pri vyučovaní prioritne určenom pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Dištančné vzdelávanie v čase mimoriadneho prerušenia školského vyučovania v škole v súlade s § 150 ods. 8 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa bude realizovať podľa osobitného predpisu.

V študijnom odbore možno dištančnou formou vyučovať iba v rámci teoretického vyučovania, maximálne v rozsahu 10 % vyučovacích hodín za školský rok v príslušnom ročníku.

3.4 Vzdelávanie cudzincov

Vzdelávanie cudzincov Vzdelávanie detí cudzincov v regionálnom školstve je legislatívne zabezpečené § 146 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Podľa tohto zákona (§ 146 ods. 2) sa deťom cudzincov s povoleným pobytom na území Slovenskej republiky, deťom žiadateľov o udelenie azylu a deťom Slovákov žijúcich v zahraničí „poskytuje výchova a vzdelávanie, ubytovanie a stravovanie v školách za tých istých podmienok ako občanom Slovenskej republiky.“

Podmienky vzdelávania detí cudzincov v školách v Slovenskej republike upravuje:

- zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 146 Vzdelávanie cudzincov,
- zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 10 ods. 13,
- zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení.

4 OSOBITOSTI A PODMIENKY VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO ZDRAVOTNÝM ZNEVÝHODNENÍM A ŽIAKOV S NADANÍM V SÚLADE S PRINCÍPMI INKLUZÍVNEHO VZDELÁVANIA

4.1 Inkluzívne vzdelávanie

Inkluzívna škola vytvára podmienky pre edukáciu žiakov telesne, zmyslovo a zdravotne postihnutých, pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, pre prisťahovalcov aj pre žiakov nadaných. Naša škola vzdeláva žiakov v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania. Veľkým prínosom pre rozvoj inkluzívnej kultúry je školský podporný tím, ktorý v našej škole pracuje v zložení: školský špeciálny pedagóg, dvaja školskí psychológovia, dvaja pedagogickí asistenti, zdravotnícky pracovník. Školský podporný tím poskytuje podporu žiakom, zamestnancom aj zákonným zástupcom.

Škola je čiastočne debarierizovaná, vstupy do školy majú nájazdové plošiny, v jednom bloku máme zdvíhaciu plošinu na vozíky z prízemia na prvé poschodie.

Žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP) prijímame v súlade so zdravotnými požiadavkami na uchádzača, ktoré vychádzajú zo štátnych vzdelávacích programov jednotlivých odborov. Žiak so ŠVVP sa vzdeláva podľa školského vzdelávacieho programu a učebného plánu školy, ale ak ŠVVP neumožňujú žiakovi, aby sa vzdelával podľa školského vzdelávacieho programu školy, žiak sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu.

Podľa § 2 písmen j) – p) zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov je špeciálnou výchovno-vzdelávacou potrebou požiadavka určená diagnostikou v zariadeniach poradenstva a prevencie na poskytnutie podporného opatrenia vo výchove a vzdelávaní (ďalej len „podporné opatrenie“) žiakovi, ktorého zdravotný stav, sociálne podmienky, jazykové schopnosti, nadanie, správanie, kognitívne schopnosti, motivácia, emocionalita, tvorivosť alebo zručnosti vyžadujú poskytnutie podporného opatrenia a to:

- j. žiakom so zdravotným znevýhodnením - žiak so zdravotným postihnutím, žiak chorý alebo zdravotne oslabený, žiak s vývinovými poruchami, žiak s poruchou správania,
- k. žiakom so zdravotným postihnutím - žiak s mentálnym postihnutím, sluchovým postihnutím, zrakovým postihnutím, telesným postihnutím, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami alebo s viacnásobným postihnutím,
- l. žiakom chorým alebo zdravotne oslabeným - žiak s ochorením, ktoré je dlhodobého charakteru, a žiak vzdelávajúci sa v školách pri zdravotníckych zariadeniach,
- m. žiakom s vývinovými poruchami - žiak s poruchou aktivity a pozornosti; žiak s vývinovou poruchou učenia,
- n. žiakom s poruchou správania - žiak s narušením funkcií v oblasti emocionálnej alebo sociálnej okrem žiaka uvedeného v písmene n),
- o. žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia - žiak žijúci v prostredí, ktoré vzhľadom na sociálne, rodinné, ekonomické a kultúrne podmienky nedostatočne podnecuje rozvoj mentálnych, vôľových, emocionálnych vlastností žiaka, nepodporuje jeho socializáciu a neposkytuje mu dostatok primeraných podnetov pre rozvoj jeho osobnosti,
- p. žiakom s nadaním - žiak, ktorý má nadpriemerné schopnosti v intelektovej oblasti v oblasti umenia alebo športu alebo v týchto oblastiach dosahuje v porovnaní s rovesníkmi mimoriadne výsledky alebo mimoriadne výkony a prostredníctvom výchovy a vzdelávania sa jeho nadanie cielene rozvíja.

Individuálny vzdelávací program obsahuje podporné opatrenie a úpravy jednotlivých častí školského vzdelávacieho programu podľa špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka, najmä úpravu obsahu, metód, foriem alebo spôsobu hodnotenia a spolupráce s odbornými zamestnancami.

Žiaci so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako žiaci intaktní.

Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa.

Učebné plány pre žiakov so zdravotným znevýhodnením sú rovnaké ako pre ostatných žiakov strednej školy.

4.2 Podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP)

Aby sa žiaci so ŠVVP mohli plnohodnotne zapájať do výchovy a vzdelávania a rozvíjať svoje vedomosti, zručnosti a schopnosti, škola im poskytuje potrebné podporné opatrenia.

Podľa § 140 písmena b) školského zákona, podporné opatrenie sa poskytuje na základe vyjadrenia pedagogického zamestnanca v kategórii učiteľ alebo školský špeciálny pedagóg, vyjadrenia odborného zamestnanca školy alebo vyjadrenia zariadenia poradenstva a prevencie v rámci odbornej činnosti, zariadenia poradenstva a prevencie v rámci odbornej činnosti.

O vyjadrenie na účel poskytnutia podporného opatrenia môže riaditeľku školy požiadať zákonný zástupca neplnoletého žiaka alebo plnoletý žiak, zástupca zariadenia alebo pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec. Ak ide o neplnoletého žiaka, o vyjadrenie zariadenia poradenstva a prevencie na účel poskytnutia podporného opatrenia možno požiadať len s informovaným súhlasom jeho zákonného zástupcu. O vyjadrenie na účel poskytnutia podporného opatrenia a o poskytnutie podporného opatrenia možno požiadať písomne.

Škola môže umožniť požiadať o vyjadrenie na účel poskytnutia podporného opatrenia alebo o poskytnutie podporného opatrenia aj elektronicky bez kvalifikovaného elektronického podpisu použitím informačného systému.

Ak nie je možné vyjadriť sa na účel poskytnutia podporného opatrenia v škole, riaditeľka školy požiada o vyjadrenie zariadenie poradenstva a prevencie.

Vyjadrenie obsahuje návrh podporného opatrenia spolu s navrhovaným rozsahom jeho poskytnutia. Vyjadrenie sa poskytuje žiadateľovi; ak o vyjadrenie požiadal pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec, poskytuje sa aj zákonnému zástupcovi neplnoletého žiaka, zástupcovi zariadenia alebo plnoletému žiakovi.

Ak ide o podporné opatrenie, ktorým je poskytnutie zdravotnej starostlivosti, na jeho navrhnutie sa vyžaduje aj písomné vyjadrenie všeobecného lekára pre deti a dorast.

Žiak má právo na poskytnutie podporného opatrenia uvedeného vo vyjadrení.

Na základe vyjadrenia môže riaditeľku školy o poskytnutie podporného opatrenia požiadať ten, komu bolo vyjadrenie poskytnuté.

K návrhu podporného opatrenia uvedeného vo vyjadrení a k navrhovanému rozsahu jeho poskytovania sa riaditeľka školy písomne vyjadří s ohľadom na personálne, priestorové, materiálno-technické a finančné podmienky školy na poskytnutie podporného opatrenia. Písomné vyjadrenie riaditeľka školy poskytuje osobám podľa odseku 7, § 140 písmena b) školského zákona, do 10 dní odo dňa, kedy bol požiadaný o poskytnutie podporného opatrenia, v odôvodnenom prípade do 20 dní.

Škola zabezpečí poskytnutie podporného opatrenia, ak má podľa písomného vyjadrenia riaditeľka školy na jeho poskytnutie v navrhovanom rozsahu personálne, priestorové, materiálno-technické a finančné podmienky.

Ak škola podľa písomného vyjadrenia riaditeľky školy nemá personálne, priestorové, materiálno-technické alebo finančné podmienky na poskytnutie podporného opatrenia v navrhovanom rozsahu a nemá možnosť ich zabezpečiť, ten, kto požiadal o poskytnutie podporného opatrenia, môže

požiadať príslušný orgán miestnej štátnej správy v školstve o preskúmanie písomného vyjadrenia riaditeľky školy. Orgán miestnej štátnej správy v školstve preskúma písomné vyjadrenie riaditeľky školy do 30 dní odo dňa, kedy bol požiadaný o preskúmanie, a na tento účel si môže vyžiadať vyjadrenie Štátnej školskej inšpekcie.

Ak príslušný orgán miestnej štátnej správy v školstve zistí, že písomné vyjadrenie riaditeľky školy

- a) je opodstatnené, vykoná všetky potrebné úkony na zabezpečenie poskytnutia podporného opatrenia v najlepšom záujme žiaka prednostne v škole ktorú navštevuje,
- b) nie je opodstatnené, určí, že škola je povinná poskytnúť podporné opatrenie v navrhovanom rozsahu.

Ak príslušný orgán miestnej štátnej správy v školstve zistí, že nie je možnosť zabezpečiť poskytnutie podporného opatrenia podľa § 140 písmena b), odseku 10 písm. a) školského zákona, bezodkladne požiada organizáciu zriadenú ministerstvom školstva na plnenie úloh v oblasti poradenstva a prevencie, ktorá určí spôsob poskytnutia podporného opatrenia v najlepšom záujme žiaka a poskytne škole ktorú dieťa navštevuje, súčinnosť pri zabezpečení jeho poskytnutia.

Poskytnuté podporné opatrenie možno prehodnotiť z hľadiska napĺňania jeho účelu. Pri prehodnotení poskytnutého podporného opatrenia sa postupuje podľa odsekov 2 až 11 § 145 písmena b) školského zákona.

4.3 Podporné opatrenia

Podporným opatrením je opatrenie poskytované školou potrebné na to, aby sa žiak mohol plnohodnotne zapájať do výchovy a vzdelávania a rozvíjať svoje vedomosti, zručnosti a schopnosti. Medzi podporné opatrenia podľa § 145 písmena školského zákona patrí:

- a) poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy cieľov, metód, foriem a prístupov vo výchove a vzdelávaní,
- b) poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy obsahu výchovy a vzdelávania a hodnotenia výsledkov dosiahnutých žiakmi vo výchove a vzdelávaní,
- c) zabezpečenie činností na rozvoj pohybovej schopnosti, zmyslového vnímania, komunikačnej schopnosti, kognitívnej schopnosti, sociálno-komunikačných zručností, emocionality a sebaobsluhy,
- d) činnosť na podporu dosahovania školskej spôsobilosti,
- e) zabezpečenie poskytovania kurzu vyučovacieho jazyka školy alebo inej podpory pri osvojovaní si vyučovacieho jazyka školy,
- f) zabezpečenie doučovania alebo cieleného učenia na dosiahnutie najvyššieho individuálneho kognitívneho potenciálu dieťaťa alebo žiaka,
- g) skvalitnenie podmienok výchovy a vzdelávania žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia,
- h) zabezpečenie vzdelávania sa vo vyučovacom predmete alebo vo vzdelávacej oblasti vo vyššom ročníku,
- i) zabezpečenie osobitných foriem komunikácie dieťaťa žiaka so zdravotným postihnutím so školou,
- j) činnosť na podporu sociálneho zaradenia,
- k) činnosť na podporu predchádzania ukončenia školskej dochádzky v nižšom ako poslednom ročníku strednej školy,
- l) špecializované kariérové poradenstvo,
- m) zabezpečenie pôsobenia pedagogického asistenta v triede,
- n) poskytovanie zdravotnej starostlivosti,
- o) zabezpečenie sebaobslužných úkonov v čase výchovno-vzdelávacieho procesu,
- p) poskytnutie špeciálnych edukačných publikácií a kompenzačných pomôcok,

- q) zabezpečenie úpravy priestorov školy určených na podporu vnímania a nadobúdanie zručností,
- r) odstraňovanie fyzických bariér v priestoroch školy a organizačných bariér pri výchove a vzdelávaní,
- s) zabezpečenie diétného stravovania,
- t) prevencia na podporu fyzického zdravia, duševného zdravia a prevencia výskytu rizikového správania,
- u) krízová intervencia.

4.4 Zásady hodnotenia žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka so ŠVVP učiteľ rešpektuje jeho psychický a fyzický zdravotný stav, druh a závažnosť poruchy, ktorá má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v príslušnom predmete. Učiteľ posudzuje učebné výsledky žiaka objektívne a primerane náročne, pričom prihliada na jeho vynaložené úsilie, svedomitosť, záujmy a na predpoklady jeho ďalšieho vzdelávania alebo uplatnenia v pracovnom procese. Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka kladie dôraz na jeho individuálne schopnosti, ktoré sú základom jeho pracovnej a sociálnej integrácie.

Podrobnosti, podľa ktorých je potrebné postupovať pri hodnotení a klasifikácii konkrétneho žiaka, poskytuje školské poradenské zariadenie, ktoré mu zabezpečuje odbornú starostlivosť.

O spôsobe a možnostiach hodnotenia a klasifikácie triedny alebo vyučujúci učiteľ informuje zákonného zástupcu a samotného žiaka.

Pri hodnotení žiaka so ŠVVP učiteľ posudzuje jeho vedomosti nielen v porovnaní so spolužiakmi žiaka, ale najmä v porovnaní s predchádzajúcimi výkonmi samotného žiaka.

5 CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

5.1 Základné údaje

Úplné stredné odborné vzdelanie pre absolventov učebných odborov

Dĺžka štúdia	2 roky
Forma výchovy a vzdelávania	denné štúdium pre absolventov trojročných učebných odborov
Poskytnutý stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie
Úroveň SKKR/EKR	4
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium	stredné odborné vzdelanie v príslušnom odbore vzdelávania a splnení podmienok prijímacieho konania
Spôsob ukončenia štúdiu	maturitná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania	vysvedčenie o maturitnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii	vysvedčenie o maturitnej skúške
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa	Absolvent nájde uplatnenie v podnikoch cestovného ruchu, v hotelierstve a v gastronómii, v obchode a v podnikoch poskytujúcich prevádzkové služby, v administratíve a v logistike ako výkonný pracovník, riadiaci pracovník nižšej alebo strednej úrovne alebo sa môže uplatniť ako súkromný podnikateľ.
Možnosti ďalšieho štúdia	Pomaturitné špecializačné štúdium alebo vyššie odborné štúdium, študijné programy prvého stupňa vysokoškolského štúdia alebo ďalšie vzdelávacie programy zamerané na rozšírenie kvalifikácie, jej zmenu alebo zvýšenie.

5.2 Zdravotné požiadavky na uchádzača

Vyjadrenie lekára so špecializáciou všeobecné lekárstvo o zdravotnej spôsobilosti študovať zvolený odbor vzdelávania (prikladá len uchádzač/uchádzačka, ktorý je žiakom so zdravotným znevýhodnením).

Zdravotný stav uchádzačov o štúdium a vhodnosť štúdia v odbore posudzuje lekár.

Kontraindikáciou pre výkon povolania sú diagnózy ako autizmus, poruchy správania a psychiatrické diagnózy.

Študijný odbor pripravuje absolventov na výkon povolání ako zamestnancov, aj ako samostatných podnikateľov v oblasti obchodu, hotelierstva a gastronómie a iných prevádzkových služieb. Sú kvalifikovaní stredoškolsky vzdelaní pracovníci so širokým odborným profilom schopní samostatne vykonávať odborné činnosti zamerané na obchod a služby.

V praxi aplikujú obchodno-podnikateľské aktivity a zásady marketingu, získavajú, spracúvajú a využívajú ekonomické informácie, v práci využívajú moderné informačno-komunikačné technológie, orientujú sa v základných právnych normách a predpisoch, ovládajú zásady komunikácie s klientmi, zákazníkmi a spolupracovníkmi, dokážu zostaviť ponuku produktov.

Absolventi sa uplatňujú na pozíciách strednej úrovne riadenia. Získali znalosti, zručnosti, schopnosti počas štúdia potrebné pre uplatnenie sa na trhu práce, s možnosťami ďalšieho vzdelávania. Dokážu riešiť problémové situácie, pracovať v tíme, komunikovať v cudzom jazyku, samostatne zvládať pracovné činnosti v prevádzkach obchodu, ubytovacích zariadeniach, gastronomických prevádzkach, a v iných prevádzkových službách, aktívne sa zapájajú do spoločnosti a svoje vedomosti a zručnosti

priebežne aktualizujú. Majú znalosť o organizačnej štruktúre, úlohách a právnej forme jednotlivých podnikov a prevádzok.

Pracovníci obchodu a služieb pracujú v prevádzkach (ako napr. maloobchodné predajne, veľkoobchodné sklady, kuchyne, reštaurácie, hotely, remeselné dielne), kde sú kladené vyššie požiadavky na fyzickú kondíciu, zvládanie záťažových situácií počas manuálne vykonávaných prác. Okrem sústredenosti, trpezlivosti, presnosti a manuálnej zručnosti je dôležité zvládnutie práce s nástrojmi IKT a modernými aplikáciami. Pri organizovaní a riadení práce zamestnancov sa vyžadujú dobré organizačné schopnosti a bezkonfliktnosť, zvládanie kritických situácií, samostatnosť, rozhodnosť a zodpovednosť.

Telesné postihnutie	Pre študijný odbor sa vyžaduje dobrý zdravotný stav. Kontraindikáciou pre výkon povolania sú diagnózy ako autizmus, poruchy správania a psychiatrické diagnózy. Vhodnosť vzdelávania v odbore posudzuje lekár a príslušné zariadenia výchovného poradenstva a prevencie v závislosti od druhu a stupňa postihnutia a narušenia.
Mentálne postihnutie	Študijný odbor nie je vhodný pre uchádzačov s mentálnym postihnutím.
Zrakové postihnutie	Vhodnosť vzdelávania v odbore posudzuje lekár a príslušné zariadenia poradenstva a prevencie v závislosti od druhu a stupňa postihnutia a narušenia
Sluchové postihnutie	Vhodnosť vzdelávania v odbore posudzuje lekár a príslušné zariadenia poradenstva a prevencie v závislosti od druhu a stupňa postihnutia a narušenia.
Špecifické poruchy učenia	Záleží od individuálneho prípadu, od typu poruchy a úrovne jej kompenzácie. Vzhľadom na vysoké nároky študijného odboru na študijné predpoklady žiakov (matematická zručnosť, čítanie predpisov, dokumentácie), treba zvážiť ich vhodnosť pre žiakov s dyslexiou, dysgrafiou a dyskalkúliou. Vhodnosť študijných odborov pre žiakov so špecifickými vývojovými poruchami učenia treba konzultovať so zariadeniami poradenstva a prevencie.
Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia	Žiakov zo SZP je vhodné integrovať do SŠ, pokiaľ sú fyzicky a psychicky spôsobilí na výkon príslušných povolání. Integrácia musí zahŕňať ich aktivizáciu, motiváciu, pestovanie pozitívneho vzťahu k práci, povolaniu, osvojenie pracovných návykov, rozvoj profesijných záujmov. V spolupráci školy s územnou samosprávou a ÚPSVaR možno získať pre žiakov príspevok na školské pomôcky, na cestovné, ubytovanie, stravovanie.
Mimoriadne nadaní žiaci	Je spoločensky prospešné, ak sa o tieto študijné odbory uchádzajú nadaní žiaci so záujmom o prácu v ekonomike, obchode, službách. Výučba sa u nich môže organizovať formou individuálnych študijných plánov a programov, ktoré sa vypracujú podľa reálnej situácie (možnosť absolvovania odboru v skrátenom čase, príprava na ďalšie vzdelávanie v nadväznom študijnom odbore, prípadne príprava na podnikanie v relevantnej oblasti).

6 PROFIL ABSOLVENTA

6.1 Všeobecná charakteristika absolventa

Profil absolventa sa odvíja od kompetencií vychádzajúcich z cieľov výchovy a vzdelávania a vzdelávacích štandardov, ktoré žiak získa v procese vzdelávania a sebazvedávania. Umožňujú mu úspešné začlenenie sa do pracovných a mimopracovných spoločenských štruktúr.

Cieľom vzdelávacieho programu skupiny študijných odborov 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby II je pripraviť absolventov, ktorí budú schopní uplatniť sa vo svojich povolaniach so všeobecno-vzdelávacím základom a odbornými teoretickými vedomosťami a praktickými zručnosťami aplikovateľnými v praxi s prirodzenou profesionálnou hrdosťou.

Absolvent strednej odbornej školy skupiny študijných odborov 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby II je schopný ďalej rozvíjať svoju odbornú kariéru a uplatniť sa vo svojom povolaní.

V študijnom odbore 6403 L podnikanie v remeslách a službách je vzdelávanie zamerané na oblasť ekonomiky, manažmentu, marketingu, základy účtovníctva, administratívy a korešpondencie. Absolvent získa teoretické vedomosti, praktické zručnosti a schopnosti na úseku ekonomiky, administratívy a podnikania, prevádzkových služieb, v závislosti od zamerania smerom ku konkrétnym povolaniam v oblasti remesiel a služieb.

V odbornej príprave žiaka sa kladie veľký dôraz na praktickú prípravu v odbornej praxi pri nadobudnutí a upevňovaní praktických zručnosti v oblasti vzdelávania podľa absolvovaného učebného odboru, v ktorom žiak získal výučný list, podľa špecializácie: spoločné stravovanie a prevádzka v remeslách.

Absolvent:

- má osvojené funkčné znalosti a kompetencie z oblasti prírodných, spoločenských vied, športu a príslušného odboru vymedzené vzdelávacími štandardami, ktoré dokáže využiť v praktickom živote a pri ďalšom štúdiu/pracovnom zaradení;
- efektívne komunikuje v materinskom jazyku a v minimálne jednom cudzom jazyku;
- ovláda a využíva súčasné informačno-komunikačné technológie;
- vie vyhodnotiť a zaujať kritický postoj k informáciám, vrátane masmediálnych informácií;
- vie riešiť problémové úlohy a pracovať v skupine;
- sa vie aktívne zapájať do spoločnosti a svoje vedomosti a zručnosti priebežne aktualizovať podľa potrieb a požiadaviek trhu práce;
- uvedomuje si svoje schopnosti, silné a slabé stránky a v súlade s nimi sa rozhoduje pre ďalšie/celoživotné vzdelávanie a svoju budúcu profesiu;
- akceptuje a uplatňuje ľudské práva vo vzťahu k sebe a iným, rešpektuje inakosť v spoločnosti;
- je schopný prijímať zodpovednosť za vlastnú prácu a za prácu ostatných;
- vie efektívne využívať IKT pre svoj osobný rast a výkonnosť v práci;
- je si vedomý svojich občianskych práv a povinností, uvedomuje si význam a potrebu občianskej angažovanosti v národnom a globálnom kontexte;
- uznáva a je pripravený v praxi aplikovať demokratické princípy spoločnosti;
- zaujíma sa o svet a ľudí okolo seba, je pripravený aktívne chrániť ľudské a kultúrne hodnoty a životné prostredie na Zemi.

7 RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN PRE 4-ROČNÉ ŠTUDIJNÉ ODBORY

7.1 Rámcový učebný plán pre 2-ročné nadstavbové študijné odbory (L):

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ¹⁸	Celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	27	864
Odborné vzdelávanie	32	1024
Disponibilné hodiny	7	224
CELKOM	66	2112

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín za celé štúdium		
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	27		
Jazyk a komunikácia slovenský jazyk a literatúra ^{a)} cudzí jazyk ^{b)}	16 9 7		
Človek a spoločnosť^{c)} občianska náuka dejepis geografia	2		
Človek a príroda^{d)} fyzika chémia biológia	1		
Matematika a práca s informáciami matematika ^{e)} informatika ^{f)}	6 4 2		
Zdravie a pohyb telesná a športová výchova ^{g)}	2		
	32		
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	Teoretické vyučovanie	Praktické vyučovanie	Spolu
	14	18	32
teoretické predmety	14	4 ⁱ⁾	18
odborná prax ^{j)}	-	14	14
Disponibilné hodiny^{k)}	7		
SPOLU	66		

7.2 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné nadstavbové študijné odbory (L):

- a) Výučba slovenského jazyka a literatúry sa realizuje s dotáciou v rozsahu minimálne 4 hodiny týždenne v 1. ročníku a 5 hodín týždenne v 2. ročníku.
- b) Vyučuje sa jeden z cudzích jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Výučba cudzieho jazyka sa realizuje s minimálnou dotáciou 3 hodiny týždenne v 1. ročníku a 4 hodiny týždenne v 2. ročníku. Ďalší cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín.
- c) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet dejepis, občianska náuka a geografia. Predmet geografia sa vyberá a vyučuje podľa účelu v oblasti odboru štúdia.
- d) Predmety fyzika, chémia, biológia sa vyberajú a vyučujú podľa ich účelu v oblasti odboru štúdia.
- e) Výučba matematiky sa realizuje s dotáciou minimálne 2 hodiny týždenne v každom ročníku.
- f) V prípade, že škola učí informatiku v prepojení s konkrétnym študijným odborom (t. j. aplikovanú informatiku, resp. informatiku v odbore) presunie sa dotácia 2 hodín týždenne z kategórie všeobecnovzdelávacích predmetov do kategórie odborných predmetov.
- g) Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať do viachodinových celkov.
- h) Na cirkevných školách môže byť súčasťou všeobecného vzdelávania predmet „náboženstvo“ (podľa konfesie).
- i) Predmety sa vyučujú formou praktických cvičení.
- j) Na odbornej praxi sa žiaci delia do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Súčasťou predmetu odborná prax je prax organizovaná súvisle, ktorú žiaci absolvujú počas štúdia v 1. a 2. ročníku v rozsahu minimálne 10 pracovných dní, 7 hodín za deň.
- k) Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie, škola ich použije pri dopracovaní školského vzdelávacieho programu. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade a po prerokovaní so zmluvnými zamestnávateľmi poskytujúcimi praktické vyučovanie. Na posilnenie hodinovej dotácie odborného výcviku môže škola využiť aj hodiny praktických cvičení.
- l) V triedach s vyučovaním jazyka národnostnej menšiny je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ predmet jazyk národnostnej menšiny a literatúra s minimálnou dotáciou 1 hodina týždenne.
- m) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou a radou školy rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vyučovania a praktického vyučovania možno spájať do viachodinových celkov.
- n) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôbujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.

o) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je za celé štúdium minimálne 66 hodín, maximálne 70 hodín. Výučba sa realizuje v 1. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 2. ročníku v rozsahu 30 týždňov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.

p) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.

7.3 Učebný plán pre 2-ročné nadstavbové študijné odbory (L), platný od školského roku 2024/2025

Škola (názov, adresa)	Stredná odborná škola obchodu a služieb Ul. P. Jilemnického 24, 912 50 Trenčín			
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby II			
Názov ŠKVP	Podnikanie a služby			
Kód a názov študijného odboru	6403 L podnikanie v remeslách a službách			
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 454			
Dĺžka štúdia	2 roky			
Druh školy	Štátna			
Forma štúdia	denné štúdium pre absolventov trojročných učebných odborov			
Vyučovaci jazyk	Slovenský jazyk			
Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín v ročníku			
	1.	2.	Spolu	Disponibilné hodiny k)
Všeobecné vzdelávanie	14	13	27	2
Jazyk a komunikácia				
Slovenský jazyk a literatúra a)	4	5	9	
Anglický jazyk b)	4	4	8	1
Človek a spoločnosť				
Občianska náuka c)		1	1	
Dejepis c)	1		1	
Geografia c)	1		1	1
Človek a príroda				
Biológia d)	1		1	
Matematika a práca s informáciami				
Matematika e)	2	2	4	
Zdravie a pohyb				
Telesná a športová výchova g)	1	1	2	
Odborné vzdelávanie	19	20	39	5
Teoretické vyučovanie	10	11	21	5
Spoločné predmety				
Ekonomika	2	2	4	
Účtovníctvo a financovanie	1	1	2	
Základy podnikania	2		2	
Marketing	1		1	
Manažment	1	1	2	
Administratíva a korešpondencia	1		1	
Spoločenská komunikácia		1	1	
Aplikovaná informatika f)	1	1	2	
Špecializácia prevádzka v remeslách				
Marketingová komunikácia		2	2	
Prevádzka v remeslách	1	3	4	
Špecializácia spoločné stravovanie				
Cestovný ruch		2	2	

Technika prevádzky	1	2	3	
Marketing v cestovnom ruchu		1	1	
Praktické vyučovanie	9	9	18	
Cvičenia z ekonomiky i)	2	2	4	
Odborná prax j)	7	7	14	
Odborná prax – prevádzka v remeslách				
Blok 1 Manažérske zručnosti	3	2	5	
Blok 2 Remeselné zručnosti	3	2	5	
Blok 3 Praktická korešpondencia		2	2	
Blok 4 Praktické účtovníctvo	1	1	2	
Odborná prax – spoločné stravovanie				
Blok 1 Manažérske zručnosti	3	2	5	
Blok 2 Spoločné stravovanie	3	2	5	
Blok 3 Praktická korešpondencia		2	2	
Blok 4 Praktické účtovníctvo	1	1	2	
SPOLU	33	33	66	7

Prehľad využitia týždňov v období september – jún:

Činnosť	1. ročník	2. ročník
Vyučovanie podľa rozpisu učiva	33	30
Súvislá odborná prax	2	2
Časová rezerva (opakovanie učiva, exkurzie, výchovno-vzdelávacie akcie, kurzy a i.)	4	3
Maturitná skúška		1
Účasť na odborných akciách	1	1
Spolu týždňov	40	37

7.4 Poznámky k učebnému plánu pre študijný odbor 6403 L podnikanie v remeslách a službách

- a) Výučba slovenského jazyka a literatúry sa v tomto študijnom odbore realizuje s dotáciou minimálne 4 hodiny týždenne v 1. ročníku a 5 hodín týždenne v 2. ročníku.
- b) Vyučuje sa jeden cudzí jazyk – anglický jazyk. Výučba cudzieho jazyka sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou v rozsahu minimálne 4 hodiny týždenne v 1. a v 2. ročníku. Trieda sa delí do skupín podľa platnej legislatívy.
- c) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet občianska náuka, dejepis a geografia.
- d) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ je predmet biológia.
- e) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Matematika a práca s informáciami“ je predmet matematika.
- f) V odbore sa učí informatika v prepojení s konkrétnym študijným odborom, t.j. aplikovaná informatika. Predmet aplikovaná informatika sa presúva z kategórie všeobecnovzdelávacích predmetov do kategórie odborných predmetov.
- g) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná a športová výchova. Predmet telesná a športová výchova sa delí na skupiny podľa platnej legislatívy.
- h) Na cirkevných školách môže byť súčasťou všeobecného vzdelávania predmet náboženstvo“ (podľa konfesie).
- i) Praktické vyučovanie žiaka sa vykonáva formou odbornej praxe a praktických cvičení. Praktické cvičenia sa realizujú v predmete cvičenia z ekonomiky v obidvoch špecializáciách, ktorý sa vyučuje v 1. a 2. ročníku.
- j) Odborná prax sa organizuje ako blok predmetov v rámci jednotlivých špecializácií. Špecializácia prevádzka v remeslách: manažérske zručnosti (blok 1), remeselné zručnosti (blok 2), praktická korešpondencia (blok 3) a praktické účtovníctvo (blok 4). Špecializácia spoločné stravovanie: manažérske zručnosti (blok 1), spoločné stravovanie (blok 2), praktická korešpondencia (blok 3) a praktické účtovníctvo (blok 4).
- Súčasťou predmetu odborná prax je prax organizovaná súvisle, ktorú žiaci absolvujú počas štúdia v 1. a 2. ročníku v rozsahu minimálne 10 pracovných dní, 7 hodín za deň.
- Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania škola vytvára podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou cvičení v odborných učebniach. Na cvičeniach sa žiaci delia do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa platných predpisov. Počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi platnou legislatívou.
- k) Disponibilné hodiny posilňujú profil žiakov, umožňujú dôkladnejšiu prípravu na maturitné skúšky. Disponibilné hodiny sú využité na posilnenie hodinovej dotácie všeobecnovzdelávacích a odborných predmetov. Využitie disponibilných hodín je súčasťou učebného plánu.
- l) V triedach s vyučovaním jazyka národnostnej menšiny je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ predmet jazyk národnostnej menšiny a literatúra s minimálnou dotáciou 1 hodina týždenne.

m) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov. Na základe doporučenia predmetovej komisie navrhujeme spájať do viachodinového celku bloky praktického vyučovania.

n) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.

o) Výučba v študijnom odbore sa realizuje v 1. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 2. ročníku v rozsahu 30 týždňov, (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium je predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na prípravu a absolvovanie maturitnej skúšky.

p) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.

7.5 Tabuľka vzťahu kľúčových kompetencií k obsahu vzdelávania 6403 L podnikanie v remeslách a službách

Prehľad kľúčových kompetencií	Gramotnosť	Viacjazyčnosť	Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve	Digitálna kompetencia	Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa	Občianska kompetencia	Podnikateľská kompetencia	Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu
Prehľad názvov predmetov	Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií							
Povinné všeobecnovzdelávacie predmety								
Slovenský jazyk a literatúra	*				*			*
Anglický jazyk	*	*			*			
Občianska náuka	*				*	*		
Dejepis	*				*			*
Geografia	*				*			*
Biológia	*				*			
Matematika	*		*					
Telesná a športová výchova	*				*			
Odborné vzdelávanie – teoretické vyučovanie								
Spoločné predmety								
Ekonomika	*				*		*	
Základy podnikania	*				*		*	
Marketing	*				*		*	
Manažment	*				*		*	
Administratíva a korešpondencia	*			*	*			
Spoločenská komunikácia	*				*			*
Aplikovaná informatika	*			*	*			

Účtovníctvo a financovanie	*				*		*	
Špecializácia prevádzka v remeslách								
Prevádzka v remeslách	*				*		*	
Marketingová komunikácia	*				*		*	
Špecializácia spoločné stravovanie								
Marketing cestovného ruchu	*				*			
Cestovný ruch	*				*			*
Technika prevádzky	*		*					*
Odborné vzdelávanie – praktické vyučovanie								
Cvičenia z ekonomiky	*				*		*	
Odborná prax – bloky predmetov								
Blok 1 Manažérske zručnosti	*				*		*	
Blok 2 Remeselné zručnosti	*				*		*	
Blok 2 Spoločné stravovanie				*			*	*
Blok 3 Praktická korešpondencia	*				*		*	
Blok 4 Praktické účtovníctvo	*				*		*	